

Štampa ob 4 zjutraj.

Štano celoletno ... 180 K
 mesečno ... 15
 na zased. ozemlje ... 300
 na inozemstvo ... 400

Oglasi za vsak mm višine
 stolpca (58 mm) ... 2 K
 mali oglasi do 30 mm
 stolpca (58 mm) ... 1 K

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Milovičeva cesta št. 185
 Telefon št. 72

Upravištvos:

Sodna ulica št. 6
 Telefon št. 36.

Račun kr. poš. ček. urada
 šte. 11.842

Ljubljana, 21. decembra.

Tekom vojne so se spremenili glavni pojavi predvojne gospodarske življenja. Pred vojno je iskalo blago denar, med vojno pa obratno: denar je iskal blago. Pred vojno se je odigraval mednarodni gospodarski boj v glavnem v tem pravcu, da se je industrija borila za odjemalce in za sirovine. Anglija se je na žive in mrtve borila z Nemčijo, da bi si ohranila svetovni trg za svoje najvažnejše industrijske prideleke, pred vsem za tekstilno in železno blago in borila se je za sirovine. Nemčija ji je od začetka tega stoletja pričela delati občutno konkurenco. Leta 1912., ob priliki 25 letnice vladanja bivšega cesarja Viljema, je vzkliknil znani nemški ekonomski pisatelj Helfferich, da nemška industrija že nadkriljuje angleško, da jo je izpodrinila na mnogih tržiščih ter je s ponosom konstatiral, da producira Nemčija že 18 milijonov ton sirovega železa, Anglija pa samo 9. Ob isti priliki pa je dr. Helfferich moral konstatirati, da obvladuje Anglija še vedno največji del svetovnih zalog sirovin in da je Nemčija žalibog glede tega odvisna od Anglije, zato mora napeti vse sile, da bo brez angleške pomoči zlagala svojo industrijo s sirovinami. In resnično, Nemčija se je potrudila si zagotoviti sirovine. Posledica tega boja med Anglijo in Nemčijo je bila — svetovna vojna.

Tako je bilo pred vojno. Med vojno je zavladovala nenormalno gospodarsko življenje, a sedaj se zopet povračajo jasni znaki, da se bližamo predvojnemu gospodarskim prilikam. Ni dvoma, da se tekom nekaj let zopet povrnejo. Potem bodo veljala ista pravila, kakor nekdanj.

Položaja slovenskega ozemlja smo že že parkrat dotehnili. Ugotovili smo, da je Slovenija v primeri z ostalimi jugoslovanskimi pokrajinami industrijska dežela, ki ne pridelava dovolj sirovin in živeža, pač pa nekatere industrijske produkte preko svoje potrebe. Imamo n. pr. mnogo železnih podjetij, nimamo pa sirovega železa. Sirovo železo, oziroma železna ruda, se pa nahaja v ogromnih množinah v Bosni (Prijezdor). Imamo mnogo tovarn za čevlje; ako ne bomo dobivali sirovih kož iz drugih pokrajin naše države, bo moral del naših tovarn stati. Imamo pivovarne, ječmen pa moramo kupovati v Banatu. Imamo tekstilno industrijo brez sirovin. Najvažnejše naše industrijske panoge morajo torej dobavljati sirovine izven Slovenije.

Kar se pa tiče razprodaje pridelkov iz tu naštetih industrijskih panog, pa bomo še bolj vezani na druge pokrajine naše države. Slovenija ne bo mogla porabiti niti polovico teh produktov. Ravno isto velja za lesno industrijo. Večji del teh pridelkov gre že sedaj v južnovzhodne kraje naše države. In žalostno bo izgledalo pri nas, ako se ta industrijska in obrtna panoga ne razširi, to se pravi, ako si ne pribori še večji krog odjemalcev, kakor ga ima danes. In kje bomo dobili odjemalce, ako ne v industrijsko nerazvitihih pokrajinah Jugoslavije?

Zakaj razmišljamo ta vprašanja ob priliki, ko se bavimo z avtonomijo? Zaradi tega, ker je industrija, obrt in trgovina odvisna od porazdelitve državnega teritorija. Ako bomo razdelili državo recimo v osem avtonomnih teles, kakor si želijo nekatere stranke, bo vsaka oblast zase regulirala industrijo, obrt in trgovino tako, kakor se ji bo njej zljubilo. Naravno je, da bo vsaka dežela čutila kot ena enota, ki ima nalogo, da štiti pred vsem interese svojih deželanov. Vsaka dežela bo skušala podpirati svojo industrijo, obrt in trgovino ter bo obteževala uvoz industrijskih predmetov iz drugih dežel. Res je sicer, da te dežele ne bi pobirale carine, ampak dežela, ki ima cel državni aparat v rokah, n. pr. dovoljenje za ustanovitev in zastopstva podjetij, policijske in varstvene odredbe, koncesije itd., more s temi sredstvi izpodrinuti in onemogočiti vsakega „tujca“.

Morda bi kdo rekel, da se mi brigamo za interese podjetnikov. Interesi podjetnikov so nam postranska stvar. Tu pa gre za tisoče naših obrtnikov in za deset in deset tisočev delavcev in nameščenec, ki so zaposleni v naših podjetjih. Ako bodo morala naša podjetja omejiti ali celo ustaviti svoj obrat zaradi tega, ker bodo druge dežele one-

Ulfimafum d'Annunziu.

Rim, 21. dec. General Caviglia je poslal d'Annunziu ultimatum, v katerem mu stavlja tri pogoje: 1. izpraznitev otokov Raba in Krka ter drugih krajev, ki jih priznava rapalska pogodba Jugoslaviji; 2. pripustitev prostega odhoda ladij italijanske vojne mornarice iz reške luke in povratek ladij ter torpedovk, ki so se pri proglasitvi blokade podale v Reko; 3. razpustitev in odstranitev oboroženih sil, ki niso sestavljene iz reških meščanov. Poveljnik vojaških sil v Julijski Benečiji pričakuje do 6. zvečer dne 21. decembra odgovor na te tri točke, pri čemer izjavlja, da ne pripušta poznejšega razpravljanja o modalitetah njih izvedbe. Caviglia dostavlja, da se mora po navodilih vlade odgovor reškega poveljnika ozirati na mnenje domačih meščanov, zakaj oni so, ki bodo v slučaju negativnega odgovora morali odločiti, ali se postavijo pod varstvo italijanskih čet, ali pa bodo morali nositi težke posledice odredb, katere ukreniti bo prisiljena italijan-

ska vlada, da zadosti častnim obveznostim, kakor tudi volji italijanskega ljudstva.

Rim, 21. decembra. Po podpisu rapalske pogodbe je poslal kralj komisarju Julijske Benečije sledečo brzojavko: „Moje misli hite k Trstu in sinovom vse jadranske Benečije, ki jih potrjen zakon danes posvečuje za italijanske državljane. V ganjenosti mojega pozdrava in v utripanju moje hvaležnosti je danes zvestoba in poštvalnost odrešenec, moč in krepost odrešiteljev. Zavest zmage in pravičnega miru združuje vse duhove v najvišji disciplini domovine in zagotavlja Italiji bodočnost, vredno naše slavne zgodovine. Viktor Emanuel.“

Opatija, 21. decembra. Izv. D'Annunzijeve arditosti so pri Grahovem ujeli 5 italijanskih karabinerjev in jih spravili na Reko. Na postaji Matulje so arditosti s ponarejenimi dokumenti prevzeli pošiljatev 13000 vojaških volnenih spodnjih hlač in jih prenesli na Reko, kjer so jih takoj razdelili arditom in legionarjem. „Agenzia Stefani“ taji, da bi bili 4 aeroplani zbežali iz Zadra na Reko.

Profi sabotaži ustavotvorne skupščine.

Beograd, 21. dec. (Izv.) V prizadevanju, da formira reakcionarni blok skupno z Radičevci in pride tako do predsedstvenega mesta v konstituenti, se Protičeva struja silno trudi, da bi zavlekla delo in izsilila odgovoditev se konstituentne. Danes ob 9. dopold. je tik pred otvoritvijo skupščine staval Pašić Davidoviču senzacionalni predlog, da naj se konstituenta danes odgodi do 12. januarja, ne da bi poprej overovala nesporne mandate in ne da bi se konstituirala. V tem času, da naj bi se poizkušal doseči sporazum glede poslovnika, zlasti glede prisega. Pašić je naglašal, da bi demokrati v tem slučaju dobili predsedniško mesto v konstituenti. Demokrati so ta predlog z vso odločnostjo zavrnili z izjavo, da se je treba ravnati po poslovniku, po katerem se mora izvršiti volitev predsednika. Na isto stališče so se postavili tudi zemljoradniki in komunisti. Vseled energičnega nastopa demokratov so radikalci odnehal in privolili, da se vrši prihodnja seja konstituentne jutri, da se vidi, kaj bo.

Današnje sejo konstituentne je otvoril starostni predsednik Nikola Pašić ob 10^h in pozval takoj kvestorje, naj razdele poslancem poročilo verifikacijskega odbora. Pašić je naglašal, da mora po poslovniku poteči do prihodnje seje 24 ur. Zato zaključuje današnje sejo in odreja prihodnjo za jutri dopoldne z dnevnim redom: Poročilo verifikacijskega odbora o nespornih mandatih. Glede nadaljnjega programa naj se dogovore stranke. Proti taki objavi dnevnega reda so demokrati in zemljoradniki hrupno protestirali. Slišali so se kliči: „Nadaljujmo delo po poslovniku! Treba čimprej predložiti ustavo!“

Predsednik Pašić je med splošnim nemirom zaključil sejo ob 10^h.

Po seji konstituentne so se vršile klubske konference. Radikalci trdijo, da jim klerikalci in muslimani groze, da sploh ne pridejo na sejo, na kateri bi se imelo vršiti konstituiranje skupščine, ako se ne izpremeni poslovnik. Tudi demokrati so imeli sejo, na kateri so ugotovili, da bi po poslovniku morali overovljeni poslanci položiti prisego, nakar imajo šele slediti volitev predsednika. Sicer

mogočile izvoz naših obrtnih in industrijskih pridelkov, bodo tudi obrtniki, delavci in nameščenici ostali brez posla in kruha. Dobro bi bilo, da bi se v naši javnosti avtonomija in takozvani centralizem iz tega vidika še nadalje stvarno in vsestransko razpravljala.

pa oni nimajo nič proti temu, ako se zakletev odloži, dokler ne bodo overovljeni vsi poslanci, na vsak način pa se mora vršiti konstituiranje.

Beograd, 21. dec. (Izv.) Vseled odpora demokratov je, kakor vse kaže, propadla namera, da se ustavotvorna skupščina jutri razide, ne da bi opravila vsaj najnujnejša dela, ki so v zvezi s konstituiranjem. Tekom dneva so skoraj vsi klubi se posvetovali o nadaljnjem postopanju. Demokrati so zaključili, da zahtevajo, da ustavotvorna skupščina svoje delo nadaljuje. Prazniki ne morejo biti nikak izgovor. Poslanci ne morejo prevzeti odgovornosti pred narodom, da konstituenta že prve dni svojega obstanka zapade brezdelnosti in da se delo za ustavo naravnost sistematično zavlačuje. Zato vstrajajo demokrati, da se izvrši jutri poleg verifikacije prispega, da se izvoli predsedništvo in oba najnujnejša odseka: ustavotvorni in odsek za revizijo poslovnika. Radikalci so se izjavili samo za verifikacijo in prisego, nakar naj bi se seje odložile do 12. januarja, vendar so sklenili se z demokrati pogajati. Socialisti so se izjavili proti prisegi, toda za nadaljevanje dela. Zemljoradniki so za nadaljevanje dela, smatrajo pa, da je treba iskati sporazuma. Klerikalci so bili za takojšnjo počitnice in smatrajo, da se naj po verifikaciji konstituenta odgodi za tri tedne. Istega mnenja so bili muslimani in zajedničarji. Popoldne so se vršila pogajanja med demokrati in radikalci. Demokrati so se ostro izjavili proti zavlačevanju dela ustavotvorne skupščine ter opozarjali na splošno nezadovoljnost, ki jo je vzbujalo narodno predstavništvo svojčas s svojo nedelavnostjo. Resno so svarili pred nadaljnjim zavlačevanjem, ki v stvari nepomeni ničesar drugega, nego sabotiranje ustavotvorne dela. Radikalci so končno načelno pristali, da se razpravi tudi vprašanje konstituiranja in tudi eventualna izvolitev ustavotvornega odbora.

Jutri dopoldne se bodo pogajanja nadaljevala in je upati, da pride med demokrati, radikalci in zemljoradniki do sporazuma, tako, da bo ustavotvorna skupščina pred božičem dobila vsaj svoje predstavništvo in odbor, ki bo imel nalogo pripraviti poročilo za razpravo o ustavi.

Rim 21. decembra. Rumunski minister zunanjih poslov Take Jonescu je zvezi narodov predlagal, naj se ustanovi mednarodni ekspedicijski zbor, ki bo šel na pomoč Armeniji, ter preprečil nadaljna grozodejstva.

Pogajanja za konec rudarske stavke?

Beograd, 21. dec. (Izv.) Na prošnjo Saveza rudarskih radnikov je poslalo ministertvo za šume in rube v Ljubljano svetnika dr. Gostišo, ministertvo za socialno politiko pa inspektorja Štebija, da uvedejo pogajanja med stavkajočimi in trboveljsko premožopno družbo.

Trbovlje, 21. dec. (Izv.) Med stavkajočimi se je pričelo gibanje, da se ustavi delo tudi pri glavni električni centrali. Ker bi s ustitvijo električnega pogona pri raznih varnostnih strojih in razsvetljave nastala za rudnike velika opasnost so oblasti zaprosile vojaštvo, da stavi vojaške strokovnjake na razpolago, ki bodo v slučaju potrebe prevzeli službo v elektrarni. Tudi današnji dan je potekel mirno.

Položaj na Češkem.

Praga, 21. dec. (Izv.) Iz Vrablov na Slovaškem se poroča: Delavstvo, posebno poljedelsko je stopilo v štrajk, ki traja v okolici že par dni. Dne 17. t. m. so hoteli zapleniti vse tvornice in zasedbi državne oblasti. V noči pred nameranim pučem so bili aretirani vsi komunistični voditelji, 17 po številu. Velike množice delavstva so prihajale proti mestu, žandarmerija pa jih je prisilila, da so šli zopet nazaj. Ko je srečala gruča 700—800 ljudi, ki so bili oboroženi z gorjanci ter imeli vsak po en nahrbtnik s seboj, v pričakovanju bogatega plena, nekaj vojakov, jih je obsula s točo kamenja. Vojaki so se branili z orožjem, pri čemer so bile tri osebe ubite.

Praga, 21. dec. (Izv.) V olomuškem občinskem svetu so vzpizorili Nemci večerjati velike izgrede in končno tudi zapustili občinsko poslopje, ker je češka večina vstevši socialne demokrate zahtevala reduciranje nemških otroških vrtcev na dva razreda in odpoved poslopja nemški višji realki.

Praga, 21. dec. (Izv.) V Brnu in Oslavanu je bilo aretiranih okoli 300 komunistov, ki so bili prepeljani v Brno. Sicer vlada na Moravskem popoln mir.

Božične stavke v Avstriji.

Dunaj, 21. decembra. (Izv.) Nastavljeni južne železnice v Wiener Neustadtu so predložili vladni zahtevo po božični dokladi. Ker jim ni bila dovoljena, so stopili v stavko. Obratno ravnanje južne železnice naznanja, da bo radi te stavke ustavljenih mnogo vlakov. med drugimi brzovlak Dunaj - Zagreb - Trst in Lloyd express.

Dunaj, 21. decembra. (Izv.) Tudi uslužbenci mestnih skladišč so zagrozili s stavko, ako se jim ne izplača božična doklada. Stavka skladiščnih nastavljenecv bi za prehrano Dunaja pomenila veliko katastrofo.

Dunaj, 21. decembra. (Izv.) Nastavljeni obeh državnih gledališč so zahtevali, da dobe 21. decembra 25000 kron predujma, ter da se jim vrhute urede njih plače. Ker predujma ni bil dovoljen, so sklenili, da od jutri naprej prenehajo skušnje v gledališčih in ako do sobote ne bo povoljne rešitve, še predstave.

Dunaj, 21. dec. (Izv.) Danes zjutraj je pričelo osebo državne tiskarne in državne kovnice denarja s pasivno resistenco, ker vlada ni privolila nastavljenecv božičnega predujma.

Trst, 20. dec. „Lavoratore“ poroča, da so v Zagrebu aretirali nekega kurirja, ki je došel iz Reke in imel pri sebi pisma Franka in Sachsa za Radiča, naj poostri protisrbsko gibanje in izzove upore po vsej Hrvatski ter mu obljublja brezpogojno podporo d'Annunzijevo.

Rim, 21. dec. (Izv.) Te dni odputuje iz Rima v Beograd novi italijanski poslanik grof Manzoni.

Sindikata za nabavo sladkorja ukinjen.

Beograd, 21. decembra. (Izv.) Vseled nastopa slovenskih demokratiških poslancev je finančni minister Stojanović odredil, da se bančni sindikat, ki bi imel nabavljati in prodajati sladkor za celo Jugoslavijo, ukinje ter da bo smel tudi v bodoče slobodno kupovati in prodajati vsakdo sladkor. Poslanci so navajali, da bo sladkor ceneji v slobodni konkurenci, nego ako bi imela grupa bank prodajalni monopol. Navajali so, da samo Slovenija porabi okoli 800 vagonov sladkorja in banke, ki jim je bila določena provizija v znesku 4.40 K za kilogram, bi imele pri tem preko 35 milijonov kron dobička. Pri tem bi bile posebno zadržane prizadete. Minister Stojanović je omenil, da ni bil njegov načrt, ustvariti tak sindikat. Njegov prednik dr. Janković pa je svoj čas pod Protič-Koroščevo vlado ustvaril takozvano Središnje za drugo, ki bi imela izvrševati razne monopolske posle za državo. Kot nekaj preostanek od te Središnje zadruge je smatrali sindikat za nabavo in prodajo sladkorja. Ker so se razmere v zadnjem času spremenile in ker tudi minister za prehrano ne insistira več na sindikatu, se je tudi finančni minister odločil proti sindikatu. Vseled tega je Narodna banka odrekla sindikatu naprošen kredit od 150 milijonov. Nabava in prodaja sladkorja bo prosti proti plačanju carine, odnosno monopolske takse.

Kritičen položaj v Trstu.

Trst, 21. decembra. (Izv.) Stavka državnih uradnikov neizpremenjeno traja. Danes popoldne se je pred delavsko zbornico vršilo velikansko zborovanje stavkajočih, ki je pa poteklo mirno. Zvečer so se stavki pridružili tožaki, zlasti oni, ki razkladajo inozemski les. (Gre večinoma za les iz Jugoslavije.) Vendar pa še delajo krumirji. Med stavkajočimi in krumirji je zvečer prišlo do spopada in dva delavca sta ranjena. Pri vodovodu so stavkajoči pokvarili nek stroj. Trst je brez vode. Množice, zlasti žensk, oblegajo javne vodnjake. Plakati sporočajo občinstvu, da bo vodovod še tekom današnjega dne popravljen.

Pulj, 21. decembra. (Izv.) Tu se je vršil danes predpoldne zbor državnih nastavljenecv, ki je soglasno sklenil resolucijo, da hočejo vstrajati v stavki.

Bologna, 21. decembra. (Izv.) V Ferrari je večerjati prišlo do hudega spopada med socialisti in fašisti. Bolognski fašisti so se v avtomobilih podali v Ferraro, kjer se je vršil v delavski zbornici velik protestni shod socialističnega delavstva. Med obema strankama je prišlo do hudega spopada s pestmi, palicami in noži, potem pa z revolverji in puškami. Na bojišču so obležali 4 mrtveci in 14 ranjenecv. Vsi mrtveci so fašisti. Ranjenici pripadajo obema strankama. Policija je komaj napravila red. Danes so vse trgovine zaprte in ves promet mestu je ukinjen.

Ukrajinci zopet prodirajo na Kijev?

Dunaj, 21. dec. Ukrajinski tiskovni urad poroča iz Lvova: Ukrajinski ustaši prodirajo pod vodstvom atamana Strucka proti Kijevu. Uničili so popolnoma dva boljševiški polka, poslana proti njim v smeri proti Kijevu; druge čete so zapodili v beg.

London, 21. decembra. Iz Carigrada poročajo, da zbirajo boljševiki čete pri Baku. Pričakovati je novega napada na severno Perzijo.

Sodba v procesu Bricelj.

Porotnikom je bilo stavljeno eno glavno vprašanje na uboj in dodatno o trenutni zmedenosti. Po polnočni se porotniki proglasili po svojem prvomestniku g. Kuncu naslednji krivdorek: 1.) uboj potrdili z 9 : 3 glasovi; 2.) trenutno zmedenost zanikali z 9 : 3 glasovi. Sodba se glasi: France Bricelj je kriv hudodelstva uboja ter se obsodi na tri leta težke ječe. Razprava je bila ob 1. uri končana. Obe umorjenega zahteva za izgubo sina 30.000 kron. (Začetek razprave glej na 3. strani.)

FRANK HELLER:
Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

(Dalje.)

Vsak dan ne najdemo takšne pomembne družbe s takšnim vodjo, in vsak vodja tudi nima takšnih pomagačev. Predstavljamo gospoda, ki ga išče angleška policija že tri tedne. To je gospod Rufus Chandler, profesor na londonskem vseučilišču, član mnogobrojnih znanstvenih društev, predlagan za Nobelovo nagrado, zelo duhovit, toda nekoliko blazen znanstvenik, velik zbiralec redkosti in eden najbolj raztresenih meščanov Londona! Ta mož je tako raztresen, da je danes popoldne našel z R. C. podpisano pogodbo z avtomobilsko družbo Dion-Bouton in se je takoj odpeljal v Oxford Street po svojih 200 ponarejenih funtov za avtomobil, ki si ga je prisleparil kot napačni Randolphe Caxton!

Okrog profesorja je doslej vlada- la gluha tišina. Pri zadnjih profesorjevih besedah je pa poskočil od mize postaven srebrnolasi gospod in se zaletel v okno. Kakor da je s tem zbudil drugove iz začaranega spanja! Poskočili so s svojih sedežev in nastalo je besno rovanje. Močni konstablerji pa so kmalu premagali in povezali svoje nasprotnike. Profesor jih je med borbo ves čas mirno in vljudno predstavljal: »To so

gospodje White, Young, Hawkins, Burton, Waller in Edwards, sami sotrudniki profesorja Chandlerja pri njegovem zadnjem in najbolj slovit- tem delu. Končno vam predstavljam redkost v tej zbirki, namreč gospo- da Tomaža Jeffriesa, ki je še bil pred kratkim nastavljen v tiskarni bankovcev Bank of England in ki je pred kratkim povsem zakonito umrl in bil pokopan, na to pa je zopet vstal od mrtvih ter pojde sedaj s svojimi tovariši v zapor».

Pol ure pozneje so Kenyon, pro- fesor in Lavertisse prepustili hišo varstvu konstablerjev. Vseh osem ponarejalcev so odpravili v policijski zapor. Kratka hišna preiskava je zadostovala, da dokaže resničnost Collinovi navedb. V laboratoriju profesorja Chandlerja so našli naj- modernije stroje za kovanje denar- ja, v predahli omar so bili priprav- ljeni črni kupi ponarejenega zlatega in srebrnega denarja ter bankovcev, pripravljenih, da pridejo iznova v promet. Tajnost kovinske spojine ponarejenega denarja se ni nikdar odkrila, aretirani Chandler jo je vzel seboj v zapor. V glavnem je zadeva bila pojasnjena in Kenyon si je od- dahnil. Sedaj je res mogel mirno spati.

Na ulici si je Kenyon odkašljal in izjavil profesorju: »Če pobliže po- mislim to zadevo dragi profesor, ne bom predlagal kazenske preiskave zaradi Vaše trgovine v Southamp- ton Roadu. Vaša ideja je bila res dobra. Zato bom molčal, če mi da-

ste častno besedo, da ne boste več slišali angleških raztresencev.»

«Prav rad», pravi profesor sme- ljaje. »Sam sem že večkrat mislil prenehati, ker sem za to trgovino porabil preveč časa in truda. Zato mi pa morate napraviti drugo uslu- go. Mojega imena ne smete imeno- vati v zadevi ponarejalcev denarja. Obdržite vso čast zase. S tem mi izkažete veliko uslugo».

Kenyon je zardel in izročil pro- fesorju paket. »Evo vam vaših tr- govinskih knjig«, je rekel v zadregi.

«Le obdržite svoj paket», se na- smeji profesor, »moje knjige so že zdavnaj zažgane v Götterburg Ro- adu. Iz previdnosti sem zamenjal oba paketa, predno smo se podli- na ekspedicijo».

Kenyon se je z začudenjem oči- vanj. »Vzbujate mi respekt pred Francijo, gospod profesor«, je rekel. Očitno zabava se nad tem spret- nim pretrganjem in njegovo vedno dobro voljo.

«Tako je prav», odgovori Pole- tard. Z materine strani sem re Fran- coz, v ostalem pa Šved».

«Šved, za vraga!»

«Da, in ne recite mi več profesor Poletard. Če se še kdaj srečava, kar je verjetno, mi recite gospod Collin!»

III.

Zalostna povest gospoda Isaacs.

Gospod Isaacs je član londonske borze. V poslih je njegovo geslo: »Stori drugim vedno to, česar nočeš, da bi drugi tebi storili«. Njegov živ-

ljenski smoter je bil, doseči od Ed- varda VII. plemstvo.

Ob Isaacsovi zibelki se najbrže ni nikomur sanjalo, kako visoko bo de- sko segel. Če se je komu sanjalo, ni to nikomur znano, ker nikdo ne ve, kje je stala Isaacsova zibelka. Trditi in povedati smemo celo, da je nego- tovo, ali je gospod Isaacs sploh imel kakšno zibelko, da, še več, ali je sploh bil rojen kot Isaacs. Vse, kar vemo o prvih letih Isaacsovega življenja, je to, da je bil rojen nekoč okrog leta 1870. nekje na Poljskem, vse druge domneve o tem dogodku so pa tako negotove špekulacije, da bi niti go- spod Isaacs sam na tej podlagi ne hotel sklepati nikakršnih poslov.

Ko je bil mali Isaacs deset let star, ga najdemo na izseljeniškem parniku, namenjenem iz Hamburga v New- York. Mr. Isaacs je bil takrat droben črček s krivim nosom in ponižnimi črnimi očmi. Ali je tudi on bil na- menjen v New York? To vprašanje se ni nikdar rešilo. Vsega lička nam- reče ni hotel. V Southamp-tonu je kapi- tan Indje smela bratstvo vogel na kopno, ne da bi se brigal za njegovo nadaljnjo usodo. Svili ne vemo, kako je dečko živel po tem dogodku. Pri- četkom devetdesetih let ga najdemo v kontorju njegovega rojaka. Mister, pozneje Sir Adolfus Loewenstein je vzel dečka v dobro toda trdo šolo. Kakšen Kitajec bi bil jedva živel od mezde, ki jo je Loewenstein dajal, in še težje bi bil opravljal delo, koje je Loewenstein zahteval. Toda Isaacs je oboje prenesel. Malo pred vojno z Buri je pričel špekulirati na lasten

račun. V burski vojski je sir Adolfus postal milijardar, mister Isaacs pa je kakor šakal sledil roparskim sle- dovom leva Loewensteina in je postal milijonar. Že 1902. so o njem sploš- no sodili, da je že na konju.

Leta 1902. do 1906. so mlademu borzijancu prinesla novih uspehov, Ta čas je sir Adolfus umrl kot član angleškega parlamenta in častihlep- ni načrti mistra Isaacs so pričeli dozorevati. Vedel je, da je možu jav- nosti najlažje pridobiti naslove in častna mesta, in ko so pričele l. 1906 priprave za volitve v angleški pa- rlament, je zaslíhal mister Isaacs v svoji notranjosti glas, ki ga je resno opozarjal, naj prizna svoje politično prepričanje in naj zastopa množico angleških volilcev. Isaacs je bil pri- pravljeno, da žrtvuje velike svote. Že pred časom je doprinesel svojo prvo veliko žrtev, dal se je namreč krstiti z mrzlo vodo. Sedaj pa je stal pred resno težavo: Kakšno je njegovo po- litično prepričanje in na katere vo- lilce naj se obrne? Liberalni kandi- dat — konzervativni kandidat? Tako se je izpraševal gospod Isaacs ob svoji pisalni mizi gotovo dvajsetkrat na dan. Razpoloženje na borzi je po- stajalo nasprotno konzervativcem in nekaj trenutkov je minister Isaacs ob- čutil trdno notranje prepričanje, da je liberalen do kosti in nič drugega kakor liberalen.

(Dalje prihodnjič.)

Lastnik in izdajatelj

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

? Ali ste že poslali na-
? ročnino za „Jutra“ ?

Fotografi! Amaterji! Pozor!

Prodá se nov, jako fin fotografični aparat, vel. 9x12, znamke „Ica“, kom- pleten, s vsemi k temu spadajočimi potreb- ščinami. — Obenem se prodá istotim kom- pletna priprava za gumijev tisk (Gummidruck). Naslov se izve v uprav- ništvu „Jutra“. 619 2-1

Abadie 620 3-1
cigaretni papirčki

s vodenim tiskom, na debelo á K 120.—
Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občin- stvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega iz- delka. 622 6

Ant. in Jož. Brajer-Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Kder si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagoviti posložitvi trdijo:

Prva haloška trgovina z vinom
Ante Korenjak in drug pri Sveti
Barbari v Haložah. 36-32

MARIJA TIČAR

= Ljubljana =

Selenburgova ulica

priporoča:

Božične in novoletne razglednice
Koledarje vseh vrst
Veliko zalogo krasnih
daril 110 25

Dvakrat prečiščen 616 2-2
salonski petrolej

v lesenih in železnih sodih po dobi najceneje v vsaki množini pri

J. MAHORKO
Maribor, Slovenska ulica št. 6.

Naročajte in čitajte
Zbirko političnih, gospodarskih in socialnih spisov,

ki jo izdaja Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

- I. zvezek: Dr. A. Zalokar, Ljudsko zdravje, cena 6 K.
- II. zvezek: Dr. B. Derž, Dojenje, njega negovanje in prahrana, cena 6 K.
- III. zvezek: Dr. J. Domžar, Spolne bolezni, cena 10 K.
- IV. zvezek: Dr. St. Sagadin, Naš sadašnji ustavni položaj, cena 16 K.
- V. zvezek: Dr. L. Pitamlo, Pravo in revolucija, cena 8 K.
- VI. zvezek: Dokumenti o jadranskem vprašanju, cena 18 K.

Po pošti priporočeno velja vsaka knjiga 1 K 60 v več. 71 17

H. SELJAK, Ljubljana.
Veliko zalogo čevljev

po znatno znižani ceni nudi za Božič in Novo leto.
621 2-1 Prešernova ulica 52.

Ugodna priložnost!
Prodaja čevljev
po zelo znižani ceni pred Božičem
pri trdki 597 3-3

ANT. KRISPER
Ljubljana, Mestni trg št. 26.

RUDOLF PEVEC
trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sreenu v bližini Beograda in Novega sada ter bom mogel najkvalitetneje ter po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme- nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjami, s karloviškimi in banatskim vinom. Narodila naj se pokličejo naravnost na trdko Rudolf Pevce v Beški v Sreenu. — Brzjaviti: Pevce, Beška-Sreenu.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z vsako drugo trdko. Obenem se bodo tamkaj prodajale deske, les in drogi. Slovincem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

585 26-2 **Rudolf Pevce.**

Za Božič in Novo leto

- kupujte 456 18
za otroke:
Člha Jova-Građnik, Kalamandarija. Pesmi za otroke. Vez. 16 K, po pošti pripor. 1 K 40 v več.
Bob in Tedi, mladinska povest s slikami, broš. 24 K, vez. 30 K, po pošti 2 K več.
- za odrasle:**
Anatole France: Pingvinski otok, broš. 42 K, po pošti K 2-40 več.
Shakespeare-Zapustnik: Sen kresno noči, broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti 2 K več.
Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovincov, I. in II. del, skupaj 57 K, po pošti K 2-20 več.
Naročila na Tiskovno zadrugo v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Rnjige so najcenejše darilo.